

Att skänka aktieutdelning till ideella organisationer

– *Frågor och svar* –

13 mars 2007

OCCAM ASSOCIATES

Frivilligorganisationernas Insamlingsråd - FRII - verkar för etisk och professionell insamling.
Denna text har tagits fram av FRII i samarbete med konsultfirman Occam Associates AB
www.frii.se • www.occam.se

Faktaruta

Vad innebär det att skänka sin aktieutdelning?

Efter ett beslut i Regeringsrätten 2006 kan en aktieägare i Sverige skänka bort framtida utdelning på sina aktier till en ideell organisation med allmännyttigt syfte.

Givet att utdelningen doneras innan bolagsstämman, behöver aktieägaren inte betala skatt på utdelningen varför gåvan blir extra värdefull för den mottagande organisationen. En hundralapp i utdelning efter skatt motsvarar för en ideell organisation som inte är skattpliktig 143 kronor.

Kan man skänka utdelning från alla typer av aktiebolag?

Regeringsrättens dom gällde utdelning från aktier i ett börsnoterat avstämningsbolag. Vad som gäller för andra typer av bolag, till exempel fåmansaktiebolag eller för ägande i aktiefond, har regeringsrätten inte uttalat sig om.

Innan de juridiska omständigheterna är prövade närmare vill FRII inte ta ställning till donation av aktieutdelning från andra typer av bolag än avstämningsbolag, det vill säga bolag som finns registrerade hos VPC.

FRII vill inte heller ta ställning till donation av aktieutdelning från aktier som ägs via aktiefond, innan denna typ av ägande är prövat i rätten.

Hur går jag tillväga om jag vill skänka min aktieutdelning?

Du som givare öppnar ett nytt VP-konto i ditt eget namn men med en ideell organisation som utdelningsrättshavare och flyttar värdepapper vars avkastning ska doneras till detta VP-konto. Detta gör du genom att författa ett gåvobrev där du anger vem som skall ta emot aktieutdelningen och undertecknar med namn och datum. Om du vill kan du också uppge för hur många år du önskar donera din utdelning, annars gäller gåvan tillsvidare. Gåvobrevet ger du till din bank. Varje enskild bank har egna system för att hantera denna typ av frågor vidare.

Om du vid ett senare tillfälle inte längre vill donera avkastningen flyttas värdepappret bort från VP-kontot till ett VP-konto där du som kontoinnehavare även är rättighetsinnehavare. Alternativt kan du ändra utdelningsrättsinnehavare på det "nyöppnade" kontot.

Bankerna arbetar med att ta fram en blankett som skall användas för att förenkla för kunder som vill skänka bort sin aktieutdelning, men innan denna blankett är i bruk är det upp till varje enskild bank att avgöra hur man vill hantera denna typ av ärenden.

Om du äger dina aktier via aktiedepå finns i dagsläget ingen framtagen lösning. Flera aktiemäklare uppger dock att de arbetar med frågan och hoppas kunna presentera en lösning under våren 2007.

Frågor och svar

Vad innebär det att skänka sin aktieutdelning?

Många aktiebolag delar varje år ut en del av bolagets vinst i aktieutdelning. Beslut om aktieutdelning fattas av aktieägarna på årsstämman och betalas normalt ut till ägarna tre bankdagar efter stämman.

I juni 2006 klargjordes i Regeringsrätten att ägare till aktier i avstämningsbolag (bolag som finns registrerade hos VPC) har rätt att avsäga sig rätten till utdelning till en ideell organisation, utan att behöva betala skatt på utdelningen (Regeringsrättens dom mål nummer 3963-05, RÅ 2006 ref. 45). Rätten till utdelning måste avsägas innan den bolagsstämma där beslut om utdelning fattas, aktieägaren får nämligen inte lov att disponera utdelningen.

Skattesatsen på utdelning är normalt 30 procent. Det innebär att en hundralapp som du skänker efter skatt, motsvarar 143 kronor innan skatt.

Regeringsrättens dom gällde utdelning från aktier i ett börsnoterat avstämningsbolag. Vad som gäller för andra typer av bolag, till exempel fåmansaktiebolag eller för ägande i aktiefond, har regeringsrätten inte uttalat sig om.

Hur går jag tillväga om jag vill skänka min aktieutdelning?

Hur du går tillväga beror på om du äger aktier via depå eller om du har ett direktregistrerat VP-konto hos VPC. Eftersom möjligheten att skänka aktieutdelning är relativt ny finns det i dagsläget ingen generell lösning framtagen, utan varje enskild bank och aktiemäklare har egna system för att hantera denna typ av frågor.

Hanteringen av donationen går så till att du som givare öppnar ett nytt VP-konto i ditt eget namn men med en ideell organisation som utdelningsrättsinnehavare och flyttar värdepapper vars avkastning ska doneras till detta VP-konto. Detta gör du genom att författa ett gåvobrev där du anger vem som skall ta emot aktieutdelningen och undertecknar med namn och datum. Om du vill kan du också uppge för hur många år som du önskar donera din aktieutdelning. I annat fall gäller gåvan tillsvidare. Detta gåvobrev ger du till din bank. Varje enskild bank har egna system för att hantera denna typ av frågor vidare.

Om givaren inte längre vill donera avkastningen flyttas värdepappret bort från VP-kontot till ett VP-konto där kontoinnehavaren även är rättighets-innehavare. Alternativt kan givaren ändra utdelningsrättsinnehavare på det "nyöppnade" kontot.

Bankerna arbetar med att ta fram en blankett som skall användas för att förenkla för kunder som vill skänka bort sin aktieutdelning, men innan denna blankett är i bruk är det upp till varje enskild bank att avgöra hur man vill hantera denna typ av ärenden.

Spara dock en kopia av gåvobrevet och den kontrolluppgift du i slutet av året får från din bank, eftersom skatteverket vid en eventuell granskning av din deklaration kan vara intresserade av att veta till vem din utdelning gick.

Om du äger dina aktier via aktiedepå finns i dagsläget ingen framtagen lösning. Flera aktiemäklare uppger dock att de arbetar med frågan och hoppas kunna presentera en lösning under våren 2007.

Var kan jag läsa mer om domen i Regeringsrätten?

Domen i regeringsrättens mål nummer 3963-05, samt skatterättsnämndens förhandsbesked finns på skatteverkets hemsida. Den juridiska referensen till domen är RÅ 2006 ref. 45.

Hur skriver man ett gåvobrev?

Ett gåvobrev skall specificera till vem du önskar ge din utdelning, från vilket VP-konto utdelningen skall gå, under vilken tid du önskar avsäga din utdelning (t.ex. ett, tre eller fem år), samt undertecknas med namn, adress och datum. Längst bak i detta dokument finns ett exempel på hur ett gåvobrev kan se ut.

När måste jag skänka min utdelning?

För att du skall slippa betala skatt måste du avsäga dig rätten till utdelning före bolagsstämman. Kom ihåg att bankerna kan behöva tid för att administrera ditt ärende, så var gärna ute i god tid.

De flesta bolag håller bolagsstämma i slutet av april, information om tidpunkt för stämma hittar du på företagets webbplats.

Måste jag skänka bort hela min aktieutdelning?

För att banken skall kunna administrera ditt ärende måste du i dagsläget skänka bort all den utdelning som är knuten till ditt VP-konto. Om du bara vill skänka delar av din utdelning öppnar du flera VP-konton och specificerar på vilka VP-konton du vill ge bort din utdelning, samt till vem du vill skänka pengarna.

Det betyder att om du till exempel vill ge bort hälften av din utdelning och behålla resten själv, så öppnar du två VP-konton. På det ena anger du en organisation som utdelningsrättshavare, och på det andra står du själv som utdelningsrättshavare.

Vad händer om bolagsstämman redan har varit för en del av mina aktier, men jag fortfarande vill skänka utdelning från övriga aktieinnehav?

Då kommer utdelningen från de aktier där stämman redan varit tillfalla dig som aktieägare och beskattas i vanlig ordning. För de aktier där stämman ännu inte har varit, kommer utdelningen att tillfalla den organisation till vilken du vill skänka, och du slipper skatt för dessa aktier. Nästa år kommer all utdelning skänkas till den ideella organisationen.

Till vem får jag skänka min utdelning?

Du får i praktiken avsäga dig rätten till utdelning till vem du vill, men om du vill slippa skatt måste mottagaren vara en icke skattepliktig organisation. Ideella organisationer med 90-konto är inte skattepliktiga.

Kan jag dela upp och skänka min utdelning till flera organisationer?

Om du vill ge bort utdelning till flera organisationer, så öppnar du flera VP-konton. Vill du till exempel dela din gåva mellan två organisationer öppnar du två VP-konton och anger en organisation som mottagare av utdelningen på det ena VP-kontot, och den andra organisationen som mottagare på det andra VP-kontot.

Kan jag ge min utdelning till mina barn eller vänner?

Du kan välja att ge din utdelning till vem du vill, men för att du och mottagaren skall slippa skatt måste mottagaren vara ideell organisation eller stiftelse som har ett allmännyttigt ändamål och därför inte är skattepliktig. Om du skänker utdelning till dina barn får dina barn betala skatt.

Får mottagande organisation reda på att jag skänkt?

VPC skickar automatiskt en avi till den som har rätt till aktieutdelning, det vill säga den organisation som du valt skänka utdelningen till. På denna avi står det vem som är ägare till aktierna, det vill säga givaren, och även från vilket/vilka bolag som utdelningen kommer.

Kan jag skänka min utdelning och förbli anonym?

VPC skickar automatiskt en avi till den som har rätt till aktieutdelning, det vill säga den organisation som du valt skänka utdelningen till. På denna avi står det vem som är ägare till aktierna, det vill säga givaren, och även från vilket/vilka bolag som utdelningen kommer. Du kan därför inte skänka din utdelning anonymt.

Vilken typ av utdelning kan skänkas utan att det dras skatt?

Regeringsrättens dom gällde utdelning från aktier i ett börsnoterat avstämningsbolag. Vad som gäller för andra typer av bolag, till exempel fåmansaktiebolag eller för ägande i aktiefond, har regeringsrätten inte klart uttalat sig om.

Innan de juridiska omständigheterna är prövade närmare vill FRII inte ta ställning till donation av gåvor från andra typer av bolag än avstämningsbolag, det vill säga bolag som finns registrerade hos VPC. FRII vill inte heller ta ställning till donation av utdelning från aktier som ägs via aktiefond, innan denna typ av ägande är prövat i rätten.

Vi har ett dödsbo – hur gör vi då?

I ett dödsbo måste alla dödsbodelägare vara eniga om att skänka aktieutdelningen.

Våra minderåriga barn äger aktier, är det möjligt att skänka deras utdelning?

Du kan inte skänka utdelning som skall tillfalla dina barn utan att barnens överförmyndare godkännt gåvan.

Banken säger att det inte går att skänka aktieutdelning, hur gör jag då?

Eftersom möjligheten att skänka utdelning utan att betala skatt är relativt ny har inte bankerna hunnit ta fram en generell lösning för att hantera denna typ av ärenden. Om banken säger att det inte går att skänka utdelning, så referera till domslutet (Regeringsrättens dom mål nummer 3963-05) och insistera på att du som kund efterfrågar denna möjlighet. Det är dock upp till banken om den vill administrera ditt ärende eller inte, men du som kund har alltid valet att vända dig till en annan bank.

Bankerna arbetar med att ta fram en blankett för att förenkla för sina kunder i detta ärende, så förhoppningsvis blir det i framtiden lättare att skänka sin aktieutdelning.

Är det krångligt att skänka aktieutdelning?

Möjligheten att avsäga sig rätten till aktieutdelning har funnits i många år. Det som är nytt i frågan är att Regeringsrätten har klargjort att utdelning som avsägs till förmån för en ideell organisation inte skall belastas med skatt.

För bankernas del innebär detta att även om det finns tydliga rutiner för hur avsägande av utdelningsrätt skall hanteras för kunder med VP-konto, finns det inte lika tydliga rutiner för hur den skattemässiga aspekten skall hanteras. Innan bankerna har rätt ut denna fråga finns det ingen enkel lösning för att skänka aktieutdelning. Dock arbetar bankerna med detta, och förhoppningsvis blir det snart mindre krångligt att skänka bort aktieutdelning.

Kommer aktieutdelningen att tillfalla ideell organisationen även nästa år?

Gåvan gäller tillsvidare, det vill säga tills du meddelat din bank att du inte längre önskar skänka din utdelning, eller tills du säljer aktierna.

Vad händer om jag säljer mina aktier?

Om du säljer dina aktier upphör din möjlighet att ge bort utdelning just på dessa. Kommande utdelningar kommer att tillfalla den nya ägaren av dina aktier.

Varför går det inte att ge bort utdelning från aktier som ägs via aktiedepå?

Eftersom möjligheten att skänka aktieutdelning skattefritt är relativt ny har aktiemäklarna inte hunnit ta fram en lösning för aktier som ägs via depå. Många mäklare uppger dock att de arbetar med frågan, och hoppas ta fram en lösning under våren.

Tillsvidare kan aktieutdelning endast skänkas för aktier som ägs via direktregistrerat VP-konto, kontakta din bank om du vill öppna ett sådant.

Hur hanterar jag skänkt aktieutdelning i min deklaration?

Banken ansvarar för att kapitalskatt inte dras från aktieutdelningen när den sätts in på organisationens konto. Eftersom du aldrig disponerat utdelningen behöver du inte redovisa utdelning och skall heller inte göra något avdrag i deklarationen. Däremot bör du i din deklaration under ”övriga upplysningar” förklara att du skänkt din utdelning. Du bör också spara en kopia av ditt gåvobrev, eftersom skatteverket kan be att få se detta vid en eventuell granskning.

I händelse av att skatteverket inte fått kontrolluppgift från banken angående din gåva, kommer skattemyndigheten i din preliminära skatteuträkning dra kapitalskatt som om du disponerat aktieutdelningen själv. Detta åtgärdar du genom att bifoga den kontrolluppgift du fått från banken i din deklaration.

Vad är skillnaden mellan VP-konto och aktiedepå?

Ett direktregistrerat VP-konto öppnas i en bank, investeraren vänder sig till banken för att handla med värdepapper eller för att ändra uppgifter på sitt VP-konto, men VPC skickar ut aviseringar, årsbesked och utdelningar.

Aktiedepå (eller förvaltarregistrerat VP-konto som det egentligen heter) öppnas i bank eller hos aktiemäklare som i sin tur har ett VP-konto hos VPC. Förvaltaren hanterar all kommunikation mellan aktiebolaget, VPC och investeraren, men det är investeraren som äger aktien och därför innehar rösträtt.

VPC fungerar som central värdepappersförvarare och clearingorganisation mellan aktiebolag och ägare/förvaltare av finansiella instrument, till exempel aktier.

Hur öppnar jag ett VP-konto?

Ett VP-konto öppnas i bank, kontakta ditt bankkontor om du är intresserad av att öppna ett VP-konto. Det kostar ingenting att ha ett VP-konto, men banken tar normalt ut en avgift varje gång du väljer att köpa eller sälja aktier. Handläggningstiden för att öppna ett VP-konto är omkring en vecka.

Vart kan jag vända mig om jag vill veta mer?

Om du vill läsa domen från regeringsrätten så finner du den på skatteverkets hemsida www.skatteverket.se. Du kan ringa skatteupplysningen på telefonnummer 0771 - 567 567 om du har skattemässiga frågor kring domen.

Om du har frågor kring hur du praktiskt går tillväga när du vill avsäga dig rätten till utdelning måste du kontakta din bank eller aktiemäklare.

Du kan också ringa bankernas och aktiemäklarnas kundtjänster för att fråga hur just de löser donation av aktieutdelning. Nedan finns ett urval av banker/aktiemäklare, samt telefonnummer till respektive instituts kundtjänst.

Bank/aktiemäklare	Telefonnummer till kundtjänst
Avanza	08-562 250 00
Danske Bank	0752 – 48 45 42
Handelsbanken	Kontakta ditt lokala bankkontor
Nordea	0771 – 22 44 88
Nordnet	08-506 33 000
SEB	0771-62 10 00
Skandiabanken	020-55 55 00
Swedbank	08 - 585 900 00

När har börsbolagen årsstämma?

På bolagens webbplatser står datum för stämma. Nedan finns en lista över datum för årsstämma, samt förväntad utdelning per aktie för ett urval av de svenska börsbolagen. Mer information om förväntad utdelning och datum för stämma kan du också hitta på affärstidningarnas börssidor.

Bolag	Ordinarie utdelning per aktie, kr	Extrautdelning per aktie, kr	Datum för bolagsstämma
ABB	1,33*		03-maj
Alfa Laval	6,25		23-apr
AssaAbloy	3,55*		26-apr
AstraZeneca	12,2		26-apr
Atlas Copco	4,75	40	26-apr
Axfood	12	8	08-mar
Bilia	8		18-apr
Boliden	4	12	03-maj
Carnegie & Co	10,5	0	29-mar
Ericsson	0,5		11-apr
Fabege	8	14	27-mar
H&M	11,5		03-maj
Handelsbanken	7,47*		24-apr
Hufvudstaden	1,6	10	22-mar
NCC	8	10	11-apr
Nordea	3,913*		13-apr
Sandvik	3,25	3	26-apr
SCA	12		22-apr
Scania	15	35	03-maj
SEB	6		28-mar
SKF	4,5	10	24-apr
SSAB	4,5		30-mar
Stora Enso	4,095		29-mar
Sweco	7,5	8,5	26-apr
Swedbank	7,93*		27-apr
Telia Sonera	3,78		24-apr
TietoEnator	4,914	6,006	22-mar
Volvo	25	25	04-apr

* Prognos

Källa: DI 9 februari 2007, Affärsvärlden 2 mars 2007

Frivilligorganisationernas Insamlingsråd - FRII

Box 2054 • Skeppsbron 28 • 103 12 Stockholm

Tel: 08-677 30 90

www.frii.se

Gåvobrev

Jag skänker härmed utdelningen på mina aktier i _____ AB till

_____,
(namn och organisationsnummer)

att användas på det sätt _____ finner lämpligt

Antal: _____ st

Aktieslag: A / B

Bolag: _____ AB

Gåvan gäller för utdelningar som beslutas från och med denna dag under

- ett år
- tre år
- fem år
- tillvidare

Aktierna finns i min depå/mitt VP konto _____ hos _____
(nummer) (bank)

Ort och datum Personnummer

Namnteckning Adress

Namnförtydligande Postadress